

TILLÆGSBETÆNKNING

Afgivet af Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning

FremSAT af Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling

Afgivet til forslagens 3. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Jens Frederik Nielsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit, suppleant for Mariia Simonsen

Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut

Medlem af Inatsisartut Lars Poulsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Naleraq

Udvalget har efter 2. behandlingen 17. november 2022 under EM2022 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget vedrører fire ændringer i Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning; to ændringer af præciserende karakter og to ændringer, indført i Finansloven for 2022 ved tekstanmærkning, som hermed foreslås indarbejdet i gældende lov.

2. Andenbehandlingen af forslaget i Inatsisartut

Forslaget blev vedtaget af flertallet i Inatsisartut. På baggrund af debatten i salen blev forslaget dog genhenvist til udvalgsbehandling i Finans- og Skatteudvalget.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalgets behandling af forslaget gav ikke anledning til, at partiernes repræsentanter i udvalget ændrede hver deres indstilling til forslaget.

Et enigt udvalgt skal dog på det kraftigste understrege betydningen af, at der gennemføres en grundig oplysningskampagne i forhold til den obligatoriske pensionsordning generelt. I denne forbindelse vil et enigt udvalgt påpege, at Inatsisartuts behandling af forslaget stærkt antydede et stort behov for informationskampagne omkring dødsfaldsdækning i pensionsordningerne. Udvalget vil derfor igen gøre opmærksom på, at borgerne oplyses grundigt om deres rettigheder i forhold til den obligatoriske pensionsordning, heriblandt oplysninger om de muligheder der er, for at sikre sine arvinger eller begunstigede i øvrigt, i tilfælde af dødsfald.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Intet yderligere at bemærke.

5. Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut indstiller forslaget til vedtagelse.

Inuit Ataqatigiit og Siumut afgiver i tilknytning til indstillingen følgende flertalsudtalelse:

”For det første mener flertallet, at der nødvendigvis bør gennemføres en større oplysningskampagne i Grønland om loven.

For det andet sætter flertallet spørgsmålstegn ved, om lovens håndtering er blevet udført hensigtsmæssig fra ikrafttrædelsen, idet vi har svært ved at vurdere, om der er foretaget dobbelt obligatorisk opsparring siden ikraftsættelsen. Såfremt dette er tilfældet, er det på sin plads, at Naalakkersuisut snarest fremsætter forslag – med henblik på at rette op på dette forhold.

For det tredje er det væsentligt at sikre, at loven efterleves korrekt, og at det kun er de, der ifølge loven bør omfattes, der bliver det.

For det fjerde har flertallet i forbindelse med udarbejdelsen af betænkning bemærket, at den gældende lov kan forbedres yderligere. Naalakkersuisut bør overveje at indføre en mindste opsparringssats. På denne måde vil man kunne tilpasse opsparringen efter indkomsten, hvilket vil være en mere hensigtsmæssig og solidarisk løsning.

For det femte opfordrer flertallet Naalakkersuisut til at lade lov om obligatorisk pension indgå i arbejdet med ældrestrategien, holdbarheds- og vækstplanen og den kommende skattereform med henblik på at vurdere de nuværende opsparringssatser i forhold til at skabe gode livsvilkår og høj livskvalitet for vore ældre.”

Et mindretal i udvalget bestående af Naleraq og Demokraatit indstiller forslaget til forkastelse.

Naleraq afgiver i tilknytning til indstillingen følgende mindretalsudtalelse:

Demokraatit afgiver i tilknytning til indstillingen følgende mindretalsudtalelse:

”Der er ingen tvivl om, at det er økonomisk hårdt at få pengene til at række, hvis ens eneste indtægt er den offentlige alderspension. Demokraatit mener på den baggrund, at det er

fornuftigt, at man privat sparer op til pension således, at man i højere grad kan få en økonomisk tryk alderdom.

På EM2016 var vi derfor en del af et stort flertal bestående af partierne IA, Siumut, Naleraq, Demokraatit og Atassut, der indførte den obligatoriske pensionsordning. Lige siden har der været stor debat i befolkningen og blandt partierne om, hvordan loven fungerer. Dengang var alle enige om de gode hensigter i loven og ligeledes enige om, at det var et samfundsproblem, at alt for mange ikke sparede op til deres alderdom.

Men her må vi desværre erkende, at den ikke fungerer efter hensigten. Vi har eksempelvis set, at der er folk, der tvinges til at spare op til trods for, at de i forvejen har en anden pensionsordning. Derudover er loven blevet ændret således, at dem, der tjener mindst, slet ikke behøver at spare op til pension. Og det var vel trods alt dem, som ordningen primært var tiltænkt.

På den baggrund giver det ikke rigtig mening fortsat at tvinge folk til at spare op til pension via en obligatorisk pensionsopsparing. Demokraatit mener derfor, at loven om obligatorisk pensionsopsparing bør ophæves.”

Naleraq afgiver i tilknytning til indstillingen følgende mindretalsudtalelse:

“Baggrunden for Naleraq’s mindretalsudtalelse er, at flertallet i Inatsisartut har forkastet punkt 141, og som følge heraf er vi nu nødsaget til at være med i denne beslutning.

Det er beklageligt, at borgerne ikke kan undgå at blive ramt. Især at man tager penge fra borgernes lommer ved at påstå, at det er til deres pension, og glemmer de hårde levevilkår de nu gennemlever.”

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 3. behandling.

Hans Peter Poulsen
Formand

Jens Frederik Nielsen
Næstformand

Asii Chemnitz Narup

Mariia Simonsen

Lars Poulsen

Kuno Fencker

Jens Napaattooq